

ЦИФРОВІЗОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ
українська література, історія України 5
клас

Зірка Мензатюк “Таємниця козацької шаблі”

РОЗДІЛ 1, У ЯКОМУ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ МАШКА

Руснаки купили Машку...

Машка – це

... звичайний автомобіль –
легковичок вітчизняного
виробництва. Машина була
червоного кольору, відтінок
називався **“корида”**.

Тато вважав, що червоний колір
видно здалеку, тому їхати буде
безпечно. Але автомобіль був не
такий уже й звичайний. Часом із
Машкою ***траплялися дивні речі.***

РОЗДІЛ 2. У ЯКОМУ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ПАТРІОТИЧНО НАСТРОЄНИЙ ПРИВИД

ПРИВІД розмахував руками й вимагав найрішучіших дій, тому що **дуже цінній реліквії** загрожувала небезпека.

Реліквія була загублена на старому бойовищі, можливо, **в замку чи фортеці на заході України.**

Теорія літератури. РЕЛІКВІЯ - (від лат. *relinquere* — «залишатися») — шанована річ, яку свято зберігають, пов'язану з історичними або релігійними подіями минулого. Реліквії бувають історичними та релігійними.

РОДИНА ВИЇХАЛА У ПРИГОДНИЦЬКУ ПОДОРОЖ

**місто Берестечко
Волинська область**

Під Берестечком 18-30 червня 1651 року була битва війська Хмельницького. Руснаки підраховували, що буде дев'ята п'ятниця після Великодня, роковини битви. З'їдуться люди з усіх усюд, може, хтось знатиме і про реліквію

БИТВА ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ відбулася між **Військом Запорозьким** під командуванням **Богдана Хмельницького** та армією Речі Посполитої під командуванням **Яна II Казимира**.

Битва закінчилась перемогою польського війська, однак козацька армія не була розгромлена

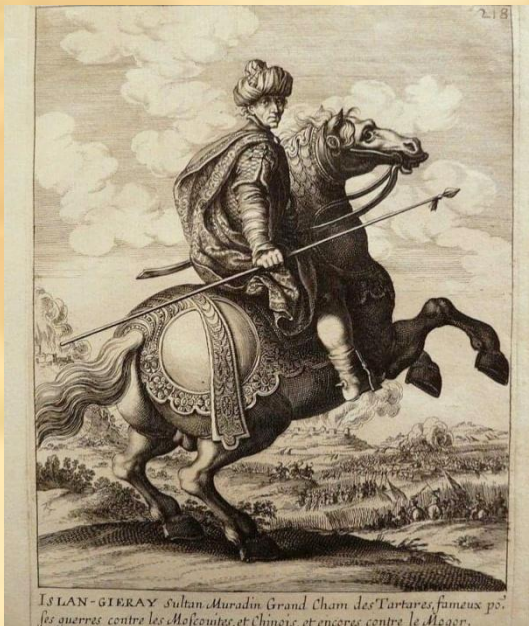
Макет битви під Берестечком

Богдан Хмельницький через два місяці зумів зібрати сотисячне військо під **Білою Церквою**, блокувавши там польсько-литовські війська і змусивши їх укласти мир, що було би неможливим за умов важких втрат українсько-козацької армії під Берестечком.

ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ БИТВИ ПІД

БЕРЕСТЕЦЬКОМ

**Богдан
Хмельницьк
ий**

**Іслям
Ґерай**

**Ян
Казимир
II**

Заповідник “КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ”

Пам'ятник
загиблим козакам

Історико – меморіальний заповідник
“Поле Берестецької битви”
місто Берестечко, Рівненська область

**До останнього стояли в битві 300 козаків.
«Вони гинули, не піддавшись, не схилившись,
лишаючи по собі невмирущу славу!»**

РОЗДІЛ 4. У ЯКОМУ ПЛАНИ НЕСПОДІВАНО МІНЯЮТЬСЯ

ДУБЕНСЬКИЙ ЗАМОК – ФОРТЕЦЯ

Замок князів Острозьких в місті [Дубно Рівненської області](#).
Визначна [пам'ятка](#) історії, культури та архітектури [України](#).

Замок стояв у самісінькому центрі, доглянутий і напрочуд мирний. Його оточував широкий рів, над ровом були мури.

Виявилось, що всі коштовності вивіз цар Петро I. Наталочка спішила в підземелля, але там скарбами ані пахло.

РОЗДІЛ 5. У ЯКОМУ НІХТО НЕ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ НАТОМІСТЬ НАТАЛОЧКА
ПРОПАДАЄ

ТАРАКАНІВСЬКИЙ ФОРТ

двоповерхові каземати, вбудовані у
пагорб.

Це оборонна споруда.

Розташована неподалік від села Тараканів [Рівненської області](#)

Форт має форму ромба зі сторонами до 240 метрів. Ззовні він оточений глибоким ровом із земляними валами, укріпленими потужними стінами. В центральній частині форту зведена двоповерхова казарма, до якої ведуть чотири підземні ходи, прокладені під другим земляним валом.

ЧОМУ НАТАЛКА РУСНАК ЗНИКАЄ У ТАРАКАНІВСЬКОМУ СТРАТЕГІЇ "БЕНГАЛЬСЬКИЙ ВОГНИК". ФОРТ?

ГОЛОВНА ГЕРОЇНЯ
ПОВІСТІ

ЛЮБИТЬ ПРИГОДИ

ТЕРПЛЯЧА

МРІЙНИЦЯ

ДОБРА

ФАНТАЗЕРКА

СПІВЧУТЛИВА

ВІДПОВІДАЛЬНА

ЧЕСНА

РОЗУМНА

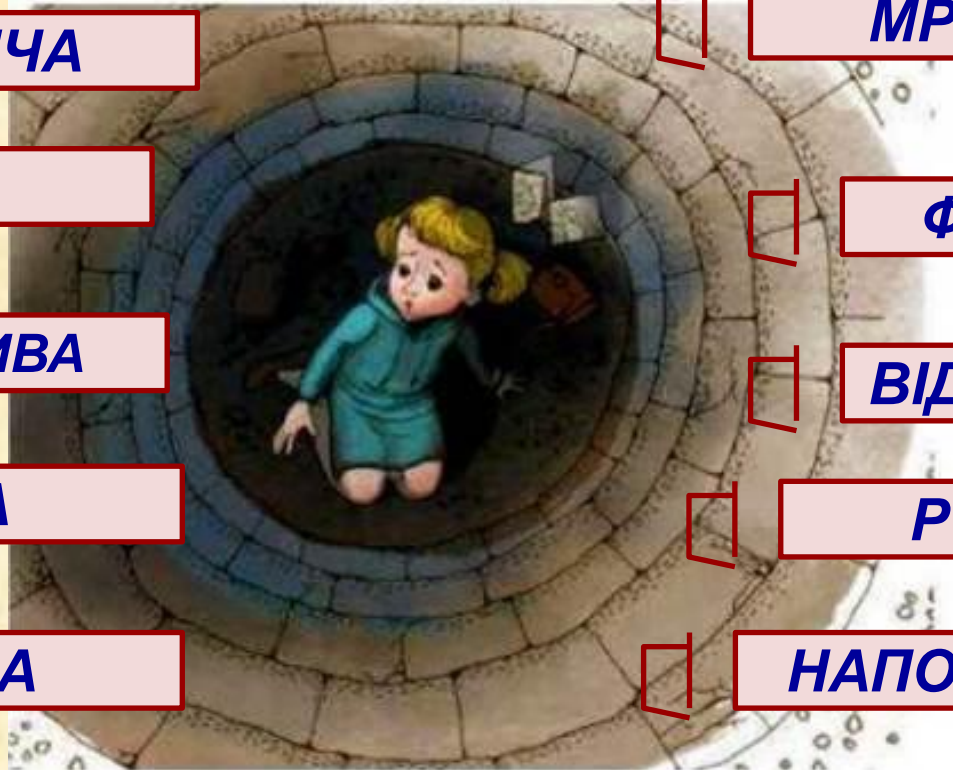
УВАЖНА

НАПОЛЕГЛИВА

ІМПУЛЬСИВНА

ВПЕРТА

КМІТЛИВА

ПІДГОРЄЦЬКИЙ ЗАМОК (АБО ПАЛАЦ У ПІДГІРЦЯХ) — пам'ятка архітектури епохи пізнього Ренесансу і бароко. ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ.

Підгорецький замок є одним із найкращих в Європі зразків поєднання ренесансного палацу з бастіонними укріпленнями, розташований на висоті 399 метрів над рівнем моря.

ПІДГОРЕЦЬКИЙ ПАРК належить до пам'яток садово-паркового мистецтва державного значення. Побудований на рівні найкращих зразків так званих "італійських" парків, він є найгарнішим і чи не єдиним в Україні парком такого типу.

ОЛЕСЬКИЙ ЗАМОК - ПАЛАЦ. ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Пам'ятка архітектури та історії XIII—XVIII століть. Один із найдавніших в Україні замків, побудований одним із синів [галицько-волинського князя Юрія Львовича](#).

Наприкінці XV століття припинились татарські набіги. Фортецю було укріплено додатковими захисними валами, а у 1605 році вона, разом із частиною сіл, стає власністю магната Івана Даниловича.

ІВАН ДАНИЛОВИЧ - ІСТОРИЧНІА ПОСТАТЬ

З приходом Даниловича закінчується оборонна епоха замку. Олеський замок стає сучасною резиденцією магнатів з елементами італійського Відродження.

ЛЕГЕНДИ ОЛЕСЬКОГО ЗАМКУ

Який же замок не має історій таємниць чи загадок? Олеський не є виключенням. Через віки до наших днів дійшли три оповіді, які захоплюють місцевих жителів і туристів, а іноді змушують озиратись у стінах фортеці.

Привид Яна Каспера – першим увійшов в містичну історію замку. Каспер був монахом і під час одного богослужіння стрибнув у колодезь. Кажуть його дух і донині блукає коридорами, шукаючи

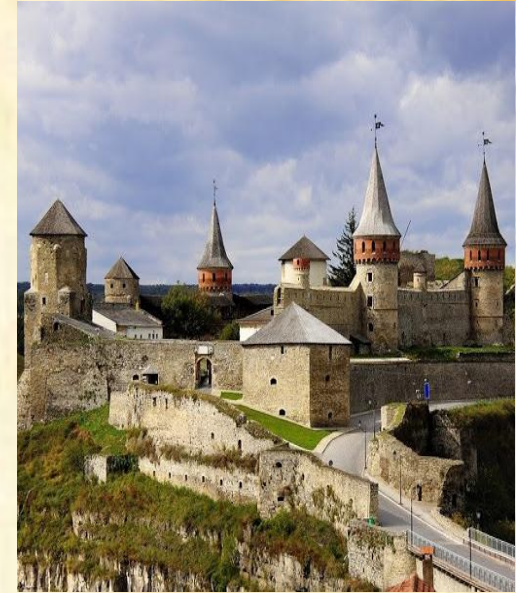

Також існує романтична легенда. У Івана Даниловича була дочка казкової вроди, звали її Марціана і у неї був закоханий молодий, але не достатньо багатий шляхтич. Данилович марив одруженням дочки із заможним кавалером, але вона полюбила Адама Жолкевського, який не відповідав фінансовим критеріям батька. Данилович відмовив Адаму. Тоді хлопець вихопив зброю і застрелився у всіх на очах. Розбите горем серце Марціани не витримало втрати коханого. З тих пір душі закоханих блукають у замку і шукають один одного та вихід із цієї пастки.

КАМ'ЯНЕЦЬ – ПОДІЛЬСЬКА ФОРТЕЦЯ. ХМЕЛЬНИЦЬКА

Старий **ОБЛАСТЬ** замок Кам'янець-Подільський отримав славу неприступної **фортеці**, про яку кажуть, що вона була побудована рукою Бога, адже до неї доклала своїх зусиль сама природа: високі скелі та розлогі береги завдовжки 250 метрів заблокували прохід у місто, а збудовані людьми кам'яні стіни значно укріпили це положення.

Замковий міст. У народі його називають Турецький міст. У Кам'янці-Подільському, одне з семи чудес міста, пам'ятка архітектури національного значення.

Легенда розповідає, що старий відьмар допомагав туркам своїми чарами, коли вони йшли на Кам'янець. Коли турки тікали з міста, все награбоване за наказом відьмара зсипали у дубову діжку, яка опинилася під Турецьким мостом – “під водою в тій ямі, де ніхто дна не дістає”

Сторожує ту діжку відьмар і чекає того часу, коли турки по золоту придуть. На Великдень, коли піп уперше проспівав “Христос Воскрес”, всі відьмарі на мить втрачають силу. В цей момент сміливцеві треба скочити у воду із Замкового мосту та притримати відьмара за бороду, тоді “вода сама на берег діжку із золотом викачає”.

ХОТИНСЬКА ФОРТЕЦЯ. ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Фортеця стояла не на горі, а на пагорбі над водою. Ошатна, струнка: вежі, мов панни в дахах – капелюхах, між ними – високі акуратні зубчасті мури. В узорах жупани. Фортеця мов у вишиванці.

ХОТИНСЬКА БИТВА

У XVII ст. під Хотином відбулося одне з наймасштабніших воєнних зіткнень у Європі – битва, яка через свою довготривалість отримала назву Хотинської війни. У вересні 1621 р. у боях проти армії турецького султана Османа II спільно з коронними і литовським силами взяло участь військо запорозьких козаків під проводом гетьмана **ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО**

Петро́ (Кононович) Конаше́вич-Сагайда́чний — український полководець і політичний діяч, гетьман реєстрового козацтва, кошовий отаман Запорізької Січі. Організатор успішних походів запорозьких козаків проти Кримського ханства, Османської імперії. Меценат православних братств та опікун братських шкіл.

РЕЛІКВІЮ ЗНАЙДЕНО

Усний докладний переказ епізоду

УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ

Одеський
замок

Кам'янець –
Подільська фортеця

Підгорецький
замок

Хотинська фортеця

ДУБЕНСЬКИЙ
ЗАМОК

Рівненська
область

Тараканівський
форт
село Тараканів
Рівненська область

Родина
Руснаків

ЗНАЧЕННЯ ШАБЛІ

Шабля завжди посідала визначне місце у свідомості українців, асоціюючись з козаком – захисником Вітчизни.

Отримати шаблю справжній січовик міг лише двома шляхами – у спадок від батька чи діда або здобути в бою. У козацькому середовищі ставилися до шаблі як **СИМВОЛУ ВІЙСЬКОВОЇ ЗВИТЯГИ**. Козаки повсякчас удосконалювали свою техніку шабельного бою.

ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ ПРО ШАБЛЮ

Оспівана великим Кобзарем шабля фігурує у величезній кількості українських народних дум, прислів'їв та приказок:

- Шабля – це зброя, Шабля – це правда. Шабля козацька – це сила і влада!
- Кінь, шаблюка, вітер в полі - і ніхто не здолає козацької волі!
- Козаку лучче проміняти шаблю на веретено, ніж напасти вдвох на одного.
- В бою козак себе славить не на язиці пилюкою, а конем та шаблюкою.

ВИСНОВОК

Герої повісті шукали втрачену шаблю-реліквію, цінну річ, але вони не підозрювали, що вже мали певні багатства:

ГОРДИСТЬ за своїх предків,

ЛЮБОВ до України!

ПОШАНУ до історичного минулого,

